

Kirsten Bjerre

*Lektor, cand.mag., Professionshøjskolen København,
repræsentant i INFODOK for seminarielærernes
tysklærerforening,
kbj@ucc.dk*

Tysk holder vejret

Tysk på læreruddannelsen trues for mig at se i øjeblikket af tre ting:

- Ny læreruddannelse
- Sammenlægning af CVU'erne til professionshøjskoler
- Faldende optag på læreruddannelsen

Mens det faldende optag er en lang og kompleks affære, står det anderledes til med de øvrige to. Her træffes der afgørende valg lige nu, efterår 2008, og konsekvenserne af disse valg realiseres ved studiestart sommer 2009.

Den første årgang lærerstuderende der har mulighed for at vælge tysk som linjefag under Ny læreruddannelse, træffer i disse måneder deres valg. De prøvevalg der har været gennemført på landets seminarier, viser en klar tendens: Radikal tilbagegang i søgningen til tysk. Strukturen i Ny læreruddannelse er imidlertid indviklet, og det er vanskeligt at forudsige hvilke faktorer der bliver endeligt afgørende for de studerendes valg.

Landets otte professionshøjskoler er en realitet der endnu ikke er virkeliggjort. For mens professionshøjskolernes besluttende organer arbejder på højtryk med både institutionsudvikling og med rammesætning omkring fusionen af de nu nedlagte CVU'er – en ramme der realiseres fra 2009 – er CVU'ernes struktur endnu i dette studieår bestemmende for den hverdag der eksisterer på institutionerne. Vi lever så at sige allerede i gamle dage.

Et af argumenterne for sammenlægningerne til professionshøjskoler er at skabe større faglige miljøer. Professionshøjskolerne er imidlertid selvejende institutioner hvis økonomi er underlagt markedsvilkår. På min professionshøjskole, UCC (University College Capital), garanteres de studerende at alle linjefag bliver oprettet. Hvis prøvevalgenes søgetendens holder stik, vil der imidlertid ikke være økonomisk rationale i at oprette tysk på mere end én af de nuværende tre (næste år kun to) læreruddannelsesinstitutioner i UCC. Konsekvensen af dette vil være et yderligere fald i antallet af linjefagsstuderende med et meget, meget lille tyskfagligt miljø til følge.

I folkeskolen vælger langt de fleste elever tysk som 2. fremmedsprog. Tysk er dermed et stort og timetungt fag i skolen – samtidig med at det i mange år ikke har

været noget voldsomt søgt linjefag på seminarierne. Derfor er det også et fag der i folkeskolen bliver undervist i af lærere der ikke nødvendigvis har tysk som linjefag og som derfor ikke altid er *committede*, med alt hvad det nu indebærer. Prøvevalgene tyder på at Ny læreruddannelse vil accelerere denne negative spiral. Går det helt galt, risikerer man måske simpelthen at lægge faget fladt ned.

Og hvad kan der så gøres ved det?

Skal seminarierne fortsat forsyne skolerne med bare nogle få uddannede tysklærere, tyder alt på at det er nødvendigt med akutte strukturændringer i Ny læreruddannelse. Et sted at begynde kunne være at ophæve blokeringen af den populære fagkombination engelsk/tysk.

Imidlertid tror jeg ikke på at strukturjusteringer inden for de nuværende rammer for alvor vil kunne røkke ved den grundlæggende uoverensstemmelse mellem folkeskolens behov og de studerendes søgemønster. Det gælder generelt for søgningen til læreruddannelsen, og det gælder i særdeleshed søgningen til tyskfaget. Her må andre boller på suppen.

Jeg tror på en fremtidig læreruddannelse der fortsat er placeret på særskilte uddannelsesinstitutioner der har specialiseret sig i professionen 'underviser', dvs. på professionshøjskoler. Men jeg tror på en form der i langt højere grad end i dag åbner for flere, differentierede måder at blive lærer på, og som tillader brobygninger mellem de traditionelle institutionskolosser: folkeskole, gymnasium og universitet.

Det kunne fx ske ved at man parallelt med de eksisterende muligheder åbnede for en 2+2 model hvor den studerende efter to års pædagogisk tonet universitetsstudium kunne vælge mellem at læse videre på universitetet eller fortsætte på et specielt tilrettelagt toårigt studium på læreruddannelsen.

Formålet skulle være at:

- opløse den snævre professionsrettethed i læreruddannelsen
- danne bedre bro mellem grundskole og gymnasium
- åbne mulighed for faglig fordybelse som en integreret del af læreruddannelsen
- tilføje læreruddannelsesmiljøet og folkeskolen mangfoldighed og dynamik ved at lade den studerende vælge mellem forskellige typer uddannelsesforløb.

Sådanne muligheder kunne, som jeg ser det, bidrage til at vende den nedadgående rekrutteringsspiral. Det ville også bidrage til at kvalificere hele uddannelsesviften og gøre erhvervsvalget til underviser attraktivt. Også for tysk.